

A Pécsi Ítéltábla Pécssett, a 2018. évi május hó 22. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság a testi sértés büntette miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 7.B.108/2017/19. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a vádlott büntetését 2 (kettő) év szabadságvesztésre súlyosítja.

A szabadságvesztésbe helyesen a 2017. évi február hó 8. napjától 2017. évi november hó 6. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt számítja be.

A bűnjelekre vonatkozó rendelkezést akként pontosítja, hogy a bűnjeleket a Pécsi Törvényszék Bj.II.6/2017. szám alatt tartja nyilván; a 2., 3. és 4. tételszám alatti tabletták, valamint az 5. tételszám alatti Díva feliratú póló lefoglalását megszünteti és azt a vádlottnak rendeli kiadni; az 1. és 8. tételszám alatti papírlapok lefoglalását megszünteti és sértett 1sértettnek rendeli kiadni; a 7. tételszám alatti biológiai anyagmaradványt, valamint a 9. tételszám alatti Septona feliratú dobozt megsemmisíteni rendeli, míg a 6. tételszám alatti kést elkobozza.

A vádlottat terhelő, elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség összege helyesen 336.982 (háromszázharminchatezer-kilencszáznolcvankettő) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat 36.375 (harminchatezer-háromszázhetvenöt) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Indokolás

A Pécsi Törvényszék fenti ítéletével vádlottbüntetőjogi felelősségét a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntetében állapította meg. Ezért 1 év 2 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A szabadságvesztés végrehajtásába beszámította a 2017. február 8. napjától előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről, továbbá az ügyben felmerült bűnügyi költségről is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a büntetés súlyosítása végett fellebbezett, míg a vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános tárgyaláson jelen lévő képviselője útján a tényállás kiegészítése mellett a vádlott büntetésének súlyosítására tett indítványt.

A védő perbeszédében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott ítéletet a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján, valamint ténybeli következtetés és a tárgyaláson felvett bizonyítás útján – figyelemmel a Be. 352.§ (1) bekezdésének a) pontjára – az alábbiakkal egészítette ki:

- a vádlott által megvásárolt és a bűncselekmény elkövetése során használt Magnum márkájú kinyitható bicska 10 cm pengehosszúságú volt;
- a sértett hasára irányzott szúrás a hasfal bal felső negyedét érte;
- a sértett nyaki sérülése, valamint a bal lapockatájékat ért 2 rb. szúrt sérülése nyolc napon belül gyógyuló, míg a hasfal bal felső negyedét ért szúrt sérülés nyolc napon túl gyógyuló sérülésnek minősül, utóbbi esetében a gyógytartam 4-6 hétben jelölhető meg;
- a hasüregi vérzés kizárólag orvosi ellátással volt elhárítható, ennek hiányában a sértett halála bekövetkezett volna;
- a vádlott a mentők értesítése után 07 óra 18 perckor a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletét is felhívta;
- a vádlott a cselekmény elkövetésekor ún. disszociális-antiszociális személyiségzavarban szenvedett, mely jellegét, súlyosságát tekintve az elmebetegség szintjét nem érte el, beszámíthatóságot érintő kóros elmeállapotot nem jelentett.

A fenti kiegészítésekkel a tényállás immár mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: teljeskörűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, az a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a büntetőeljárásról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően, a tényállás alapos és hiánytalan felderítéséhez szükséges mértékben folytatta le. Az ennek során feltárt és mérlegelési körébe vont bizonyítékokat külön-külön, illetve együttesen is a logika szabályainak megfelelően értékelte, ténymegállapításairól számot adva pedig indokolási kötelezettségének is messzemenően eleget tett.

Az ekként megállapított, illetve jogorvoslati kérelemmel nem is támadott tényállás azonban több vonatkozásban kiegészítésre szorult.

Az ítélezési gyakorlattal ellentétben az elsőfokú bíróság nem rögzítette a tényállásában az elkövetés eszközének pontos paramétereit. A nyomozati iratok 105. oldalának tanúsága szerint a

vádlott által a cselekmény véghezviteléhez megvásárolt kés pengé hosszúsága 10 cm volt. Ennek feltüntetését a másodfokú bíróság pótolta.

Nem jelölte meg az elsőfokú bíróság a vádlott által megtámadott sértetti testtájékok közül a hasat ért szúrás pontos elhelyezkedését sem, pedig az az igazságügyi orvosszakértői véleményből egyértelműen megállapítható lett volna; ez a sértett hasfalának bal felső negyede.

Ugyancsak a bírói gyakorlattal ellentétben a tárgyaláson nem nyilatkoztatta az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértőt arra sem, hogy a vádlott által okozott 4 rendbeli szúrt sérüléseknek mi volt a gyógytartama. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság az ügyet tárgyalásra tűzte és az igazságügyi orvosszakértőt szakvéleményének kiegészítésére hívta fel. A szakértő e feladatának eleget tett, amelyből a másodfokú bíróság megállapította, hogy a sértett nyakát és lapockáját ért szúrások gyógytartama nyolc napon belüli sérüléseknek minősülnek, míg a hasfal bal felső negyedét ért szúrás gyógytartama 4-6 hét időtartamra volt tehető.

Kiegészítésre szorult a tényállás abban a részében is, hogy a vádlott a mentőszolgálaton túl a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányságot is riasztotta, mellyel a saját cselekményének hatóság előtti feltárásában működött közre.

Elmulasztotta az elsőfokú bíróság a tényállás részévé tenni a vádlott mentális betegségét is. Pszichés státuszának pontos és részletekbe menő leírása mellett ugyanis hiányzik az igazságügyi pszichiáter szakértői vélemény azon megállapításának rögzítése, mely szerint a vádlott ún. disszociális-antiszociális személyiségzavarban szenvedett a cselekmény elkövetésekor, az azonban büntethetőséget érintő kóros elmeállapotot nem eredményezett nála.

Mindezekkel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását kiegészítette, mellyel az megalapozottá vált, és a Be. 352.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottbüntetőjogi felelősségére.

A bűncselekmény minősítése is mindenben megfelelt a büntető anyagi jogszabályoknak.

Nem értett egyet ugyanakkor a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a jogi minősítés körében kifejtett indokaival. E körben az ügyészi érvelést fogadta el.

Az elsőfokú bíróság az elkövetés körülményeiből, így a megtámadott testtájékból, valamint a szúrás erősségéből azt a következtetést vonta le, hogy a vádlottelkövetéskori szándéka nem a sértett életének kioltását, hanem csupán súlyos, életveszélyes sérülés okozását célozta, de halálos eredményt elérni nem kívánt még eshetőlegesen sem. Emellett a szúrások eredményét látva távolról sem maradt azokkal szemben közömbös.

Az élet- és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozat I. pontjában rögzítettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő álláspontot alakított ki.

A vádlotta középiskolai tanulmányaiból szerzett ismereteknek köszönhetően pontosan tisztában volt mind a nyaki verőér, mind a bal lapocka mögötti szív, mind pedig a has bal felső negyedében

található létfontosságú szervek elhelyezkedésével. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott által használt eszköz sajátosságaiból, a megtámadott testtájékokból és a szúrások erősségéből a vádlottnak fel kellett ismernie, hogy e sérülések a sértett halálát okozhatják. Ekként tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott a sértett esetleges halálába belenyugodott, szándéka legalább eshetőlegesen ki kellett, hogy terjedjen a sértett halálára.

Ezt támasztotta alá az igazságügyi orvosszakértőnek a másodfokú eljárásban tett és a tárgyaláson ismertetett szakvéleménye is, mely szerint a vádlott a súlyosabb sérülés elkerülését akaratlagosan, illetőleg tevőlegesen nem befolyásolhatta. Így a vádlottnak az a védekezése, miszerint csupán súlyos sérülést kívánt okozni a sértettnek, nem volt elfogadható.

Ugyanakkor a halálos eredmény bekövetkezését a vádlott azzal a magatartásával akadályozta meg, hogy a sértett ellátására az Országos Mentőszolgálatot a helyszínre riasztotta. Az orvosszakértői vélemény szerint is a sértett életét kifejezetten a szakszerű orvosi beavatkozás mentette meg, enélkül halála szükségszerűen bekövetkezett volna.

Mindezekből az volt megállapítható, hogy az emberölés büntette csupán kísérleti szakban maradt, és mivel a halált – mint a bűncselekmény súlyosabb eredményét – éppen a vádlott külső befolyástól mentes cselekvése hátráltatta el, ezért a Btk. 160.§-ában meghatározott emberölés büntettének kísérletéért a Btk. 10.§ (4) bekezdésének b) pontja értelmében nem büntethető.

A Btk. 10.§ (5) bekezdése szerint azonban, ha a (4) bekezdésben meghatározott esetben a kísérlet már önmagában is megvalósít más bűncselekményt, az elkövető e bűncselekmény miatt büntethető.

A fentiek miatt a vádlott cselekményének a Btk. 164.§ (1) bekezdés és (8) bekezdés I. fordulatában meghatározott, életveszélyt okozó testi sértés büntette szerinti minősítése törvényes.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket túlnyomórészt helyesen állapította meg, azokat azonban nem a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte.

Mindenekelőtt arra szükséges rámutatni: az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte az enyhítő körülmények köréből azt, hogy a vádlott a saját cselekményével hátráltatta el a sértett halálát. Ez kétség kívül a leghangsúlyosabb enyhítő körülmény az ügyben, amelyet azonban a törvényhozó már a Btk. 10.§ (4) és (5) bekezdéseiben értékel, hiszen ezáltal minősülhet a vádlott cselekménye az előre kitervelten és aljas indokból elkövetett emberölés büntettének kísérlete helyett életveszélyt okozó testi sértés büntettének. E körülmény ismételt figyelembe vétele ezért a kétszeres értékelés tilalmába ütközne.

A súlyosító körülmények köréből azonban hiányzik a vádlott cselekménye motívumának megítélése. A büntetés kiszabása során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. Büntető Kollégiumi vélemény II/9. pontja szerint a bűncselekmény erkölcsileg különösen elítélendő oka súlyosító körülmény.

A vádlott látszólag minden ok nélkül tervelte ki és vitte véghez a sértett megölését célzó magatartását. A sértett a vádlott korábbi szerelmi csalódásáról egyáltalán nem tehetett. A sértett tudomása szerint a vádlott 14 éves volt. Társadalmilag nem elfogadott egy gyermekkor határán lévő lány és egy 35 éves férfi kapcsolata. Mivel a vádlott a sértett közeledését elhárította és ezt sértett ltudomásul vette, magatartása semmiképp nem tekinthető sértetti közrehatásnak. Ezzel szemben a

vádlottnak a sértettel szemben történő, minden ok nélküli támadása erkölcsileg különösen elítélendő volt, amely a vádlott cselekményének társadalomra veszélyességének megítélésére van kihatással.

A vádlottal szemben kiszabható büntetési tétel kettő évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, amelynek középmértéke öt évi szabadságvesztés. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a Btk. 82.§-ának alkalmazásával a vádlottal szemben kiszabható büntetést akként enyhítette, hogy annak mértékét a törvényi minimum alatt, 1 év és 2 hó szabadságvesztésben állapította meg. Ez azonban a másodfokú bíróság szerint eltúlzottan enyhe büntetés kiszabásához vezetett.

Nem vitásan az enyhítő körülmények túlsúlya indokolja a középmértéknél jóval enyhébb büntetés kiszabását. Ám ezek – figyelemmel a vádlotti cselekmény különösen elítélendő motívumára is – mindössze a törvényi minimumot jelentő szabadságvesztés kiszabására adnak lehetőséget. A súlyosító körülmények miatt ugyanis a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a büntetésnek a Btk. 82.§-ában írt enyhítésére, mivel ennek törvényi feltételei hiányoznak.

Ebből következően a törvényi minimum alatt kiszabott szabadságvesztés törvénysértő, ezért azt az ítélőtábla a törvényi minimumra, 2 évi szabadságvesztésre súlyosította.

A büntetés súlyosítását célzó ügyészi fellebbezés ezért megalapozott volt.

Pontatlannak bizonyult az elsőfokú bíróságnak az előzetes fogvatartás szabadságvesztésbe történő beszámításával kapcsolatos rendelkezése is. A törvényszék helyesen jelölte meg az előzetes fogvatartás kezdő időpontját (2017. február 8.), azonban elmulasztotta feltüntetni az időtartam végét jelentő dátumot. Ez – az előzetes letartóztatás megszüntetése okán – az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata kihirdetésének napja volt, amelyet a másodfokú bíróság ekként pontosított.

Észlelte emellett a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezése is pontatlan; a törvényszék ugyanis nem észlelte, hogy az iratok között fellelhető a Pécsi Törvényszék bűnjelkezelője által kiállított okirat, amelyben a bűnjeleket a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányságtól átvette. Ennek az lett a következménye, hogy a bűnjelek más azonosítási számmal szerepelnek az elsőfokú bíróság ítéletében, mint ahogy azokat a Pécsi Törvényszéken nyilvántartják. Ezért az elsőfokú bíróságnak e rendelkezéseit a bűnjelek nyilvántartási számának helyes megjelölésével a másodfokú bíróság megváltoztatta a bírói döntés pontos végrehajthatósága érdekében.

Ezen felül az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség összesítése során elmulasztotta az utolsó tárgyaláson felmerült védői díj felszámítását, ekként a bűnügyi költség összege helyesen 336.982 forint volt, amelyet a másodfokú bíróság ekként helyesbített.

Összességében tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült védői díj és az igazságügyi szakértő kiegészítő szakvéleményével kapcsolatban felmerült szakértői díj, mint bűnügyi költség megfizetésére a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján.

Pécs, 2018. május 22.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró,
Dr. Vogyicska Petra s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 7.B.108/2017/19. számú ítélete a Pécsi Ítéletábla Bf.III.2/2018/7. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2018. évi május hó 22. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke

tisztviselő